

izhajajo — izvešeni ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica av. Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopis naj se pošilja uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. — Lastnik konsorcijske lista Edinosti. — Tisk tiskarna Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 6.—, pol leta L 32.— in celo leto L 60.—. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Bilanca svetovne vojne.

Odgovor na rokovniški napad na Srbijo, češ, da je zagrešila izdajstvo na zavezniških.

Obtožba, ki sta jo hlastno posnela tržaška »Era Nuova« in »Piccolo«, prihaja iz Peresa nekoga M. Druscovica in nosi — resko znano. Spisal jo je torej renegat za prošloto rusko fabrik, v kateri znani alumnisti varijo svoje zmote najdržnejših izmišljotin, potvarjanj in zastrupajočih vesti. Že ime pisa samega in pa vr obtožbi označujeta dovolj vso nevednost in podlost tega pamfleta. In če vendar odbijamo ta nesramni napad, in to radi pisa in reških fabrikantov, od katerih bi se mogli enostavno obrniti z gnusom in prezir, marveč zato, ker nas uče izkušnje, kako se bo tudi ta obtožba širila med svet. Tržaški listi so jo že posneli z očitnim pritrditvijo — saj zatrjujejo, da se tu navajajo zgodovinska dejstva in da so to senzacionalna razkritja —, od tod preideta iz in kleveta v liste kraljevstva, od tam v iznosne liste. Zato ne moremo in ne smemo molčati. Zadoštevati bo pa, da navedemo in označimo le nekoliko konkretnih trditev in navedbe, da bo vsakomur jasno, da vse obtožbe bijejo v obraz ne le resnici, ampak tudi vsaki logiki in zdravi pameti!

Cujno torej! Ko je Avstrija v februarju 1915. leta zadobila gotovost — tako pripoveduje reški Druscovicih — da Italija poseže v vojno, se je začela pogajati s Srbijo. Prišlo je do dogovora, v katerem se je Srbija obvezala, da ne napade avstro-ogrsko fronto, da bodo mogli avstrijsko vojsko vreči na italijansko fronto. To da je doznal Druscovicih od nekoga avstrijskega častnika iz generalnega štaba, ki pa ga pisec previde — ne imenuje, a to da bi moglo potrditi tudi na stotine prič, od katerih pa Druscovicih zopet nobene ne imenuje! 25. majnika — tako pripoveduje pisec dalje — je Italija napovedala vojno Avstro-Ogrski ter je (Italija namreč) takoj zaletela na nepričakovano odpor!

Za to, kakor pripoveduje Druscovicih do tu, je v kričečem nasprotju z resnico. Ako bi bilo res, da je Srbija sklenila zavraten dogovor z Avstro-Ogrsko, kako je moralo priti do tega, da je (Srbija) prestopala od strani istega avstro-ogrškega orožja in v silo avstro-ogrške zasedbe — vse iste strašne žrtve, ki so poznane vsemu svetu in ki jih s statističnimi podatki ugotavlja tudi Nemec Erich Auzpach: žrtve, kakršnih ni — tako pravi nemška priča — doprinesla razmeroma nobena druga vojskova država? In dalje: če bi bila Srbija v dogovoru z Avstro-Ogrsko, kako je prišlo potem do tega, da je morala srbska vojska in da so morali tisoči in tisoči civilnega prebivalstva na Golgoti bega iz domovine v Albanijo, kjer so našli svojo Kalvarijo? Vseled fizičnih naporov in gladi v ti stih skalovitih in neplodnih krajih in v silo najhujšega mraza so morali pretrpeti najstrašnejše mučeništvo, kakor ga enakega menda ne beleži zgodovina vojen. Poginilo jih je na tisoče in tisoče; samo otrok se je pogubilo do 20.000! In te strašne žrtve naj bi bile posledice dogovora z Avstro-Ogrsko? Bežati so morali pred avstro-ogrsko-nemško premecjo. Morda pa zato, ker so se z Avstro-Ogrsko poprej — sporazumeli; ker je ta poslednja — kakor zatrjuje Druscovicih — zagotavljala Srbiji celokupnost njenega ozemlja! Le norec ali pa brezvestna duša more prihajati s takimi trditvami. Resnica pa je vse drugačna. Vsa pripovedka o dogovoru Srbije z Avstro-Ogrsko se omeja na to, da ste centralni vlasti — ko jima je začelo goriti za nohti — dvakrat ponudili Srbiji sklep miru in da je poslednja ponudbo odklonila! In to — kar je treba zaključiti v svet — tedaj ko se je nahajala v najstrašnejšem položaju, ko Srb ni imel svoje domovine, ko so bili tisoči prebivalstva Srbije in ostanke vojske pregnani v tuj svet, ko sta srbska vlada in srbski parlament morala vršiti svoje dolžnosti v prognanstvu in tujem svetu! Kateri drug narod — vprašujemo — bi zmožal v takem strašnem položaju toliko duševne veličine? Najbrže nobeden. Kdo bi bil mogel srbskemu narodu šteti v greh, ako bi bil na Golgoti na Kalvariji, ki je smrtno ranjen, krvavel iz tisočih ran, tudi reski odhodiljaja, pa bilo tudi v dogovoru s prejšnjim sovražnikom? Srbija ni storila tega, marveč je tudi v najgroznejši nesreči vztrajala v zvestosti do svojih zavezničkov. Ni hotela sprejeti odrešitve iz roke sovražnika; trpela je rajši dalje, pričakovala odrešitve od zmage pravične stvari, ki je bila na strani njenih zavezničkov!

Izjava delegata kraljestva SHS.

Delegat kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Trstu, g. Brano Marković, nam piše:

Trst, 5. majnika 1920.

Z ozirom na članek »Un accordo segreto fra l'Austria e la Serbia« v »Piccolu« sem poslal danes ravnatelju »Piccolu« pismo, ki se glasi v prevodu:

»Gospod ravnatelj!

Včerajšnji »Piccolo« je objavil na uvodnem mestu dopis z Reke »Un accordo segreto fra l'Austria e la Serbia« (»Tajen dogovor med Avstrijo in Srbijo«).

Ne prihajam, da bi ga opovrgel, ker smatram, da ne zasluži tega. Vsa prošlost Srbije, daljna kakor tudi najbližja, je najboljša oporoka.

Nikdar, gospod ravnatelj, odkar obstoji, ni Srbija izdala nobenega svojega zaveznička. Njena lojalnost in njena zvestoba ste čisti, beli, svetli, brez najmanjšega madeža.

PODLISTEK

Za staro pravdo.

(145)

Avgušt šenoa: Seljačka buna. — Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

»Svečenik, daj konja,« je zaklical Ilija, »ali zagori koliba. Nisem neverniki, ali Nemci nas genijo. Dajte nam konja, hrvatska križarja sva. Pri Bogu — vrneva ti konja.«

Trepetajoč je starek prišel pred vrata in izročil Iliji ključ, rekoč:

»Tu je hlev! Vzemita!«

»Hvala ti, svečenik!« je odvrnil Ilija, »v šestih dneh boš imel konja. Hvala ti! Resil si glavo dvema poštemakoma.«

Visoko je stal mesec na nebu in gledal, kako letita na konjih dva človeka v zimski noči ob Sotli.

Pri vratuji mokriškega gruda se je zgledil popoldne star samostanec reda sv. Franciška ter vprašal, če ni gospod Stečko Gregorjanec doma? Vratar je odgovoril, da je. Lahkega koraka je stopal sivoglavi stavec v gornje nadstropje, nalahko potrkal na sobna vrata in vstopil, kakor da mu je že davno vse poznano. V bolj mali sobi je sedel gospodar za mizo, premetajoč pisma z nemirno roko. Na iznenadni pozdrav samostanca se je Stečko zdrznil.

deja. Tekom te vojne je niso priznali tega samo njuni zaveznički, ne samo Evropa, temveč ves svet. V tem pogledu je njena čast glia fatta. Tudi »Vedetta d'Italia« z g. Druskovićem je ne bo zatenuila.

Hotel bi reči samo toliko, da je pokojna habsburška monarhija tekem te vojne nekolikokrat ponujala Srbiji ne kakih tajnih dogovorov, temveč poseben mir — celo v trenutku, ko je bila srbska vojska pri Skadru — mnogo, mnogo ugodnejši nego »avantaggi« (koristi) iz »tajnega sporazuma« »Vedette d'Italia« et Co.

Srbija je s preziranjem zavračala vse te ponudbe sovražnikov. To naši zaveznički vedo prav dobro. Nekega dne, ko se diplomatski arhivi iz velike vojne izroče javnosti, se bo videlo jasno, »ko je — kakor pravi srbska narodna pesem — »vera, ko li nevera«. Tisti dan pa bo zagotavljam Vam, gospod ravnatelj — Srbija ponosno in s povzdignjeno glavo smela pogledati v oči vsakomur.

S spoštovanjem
Delegat kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev
B. Marković L. r.

Člani mirovne delegacije v domovini.

LJUBLJANA, 29. aprila. Danes zjutraj ob polju devetih so dospeli v Ljubljano z ekspresnim vlakom člani naše mirovne delegacije gg. dr. Trumbić, dr. Zolger in dr. Rybář ter so nadaljevali z istim vlakom potovanje v Belgrad. Na kolodvoru jih je pozdravil predsednik deželne vlade dr. Brejc v spremstvu okrajnega glavarja dr. Vodopivca.

ZAGREB, 29. aprila. Danes popoldne je došel na zagrebški kolodvor na svojem potovanju v Belgrad naš zunanji minister in delegat mirovne delegacije dr. Trumbić. Na kolodvoru ga je prisrčno pozdravil ban dr. Laginja ki se je z njim v vlaklu dajl časa pogovarjal. Z dr. Trumbićem potuje naš mirovni delegat dr. Rybář in tajnik dr. Pavlovič. Mirovni delegat dr. Zolger pa je odstopal v Maribor, da poseti svojo rodbino. Poslanik dr. Vesnić odpotuje iz Pariza jutri zvečer. V pogovoru z novinarji je minister dr. Trumbić izjavil, da so nameravali zaveznički rešiti v San Remu jadransko vprašanje na svoj način. Naši delegaciji, ki ni bila v San Remu, se je posrečilo, to preprečiti. Obenem je dr. Trumbić izjavil, da so vesti italijanskih uradnih sporočevalnic in italijanskega časopisa, da so naše meje že določene, popolnoma neresnične. Naša delegacija vsaj o tem ni bila uradno obveščena. Naši delegati potujejo v Belgrad zaradi zunanje politike. Minister dr. Trumbić se je pri častnikih informiral o stanju stavke in je s posebnim zadovoljstvom vzel na znanje informacije, da je več vesti italijanskega časopisa o velikih nemirih v Jugoslaviji in zlasti o velikem krvilstvu in političnih bojih v Zagrebu popolnoma neresnični. Ministrstvo tajnik dr. Pavlovič je izjavil, da se stališče našega vprašanja na mirovni konferenci ne sme presojati preveč pesimistično. Naši delegati ostanejo v Belgradu nekaj dni in se vrnejo potem zopet v Pariz. Potujejo v Belgrad, da se posvetujejo z vlado in da dobe instrukcije.

PASIĆ IN TRUMBİĆ POOLBLASCENA ZA NEPOSREDNA POGAJANJA Z ITALIJO.

Odhod jugoslovenskega odposlanstva iz Belgrada.

LONDON, 4. Reuterjeva agencija poroča iz Belgrada: »Ves ministrski svet se je sestel včeraj in danes pod predsedništvom princa regenta v svrhu razpravljanja o jadranskem vprašanju. Sej so se udeležili tudi jugoslovenski odposlanci na mirovni konferenci Trumbić, Vesnić in Rybář. Po zaslišanju Trumbićevega poročila je vlada enoglasno sklenila, nadaljevati neposredna pogajanja z Italijo v svrhu rešitve vprašanja. Nato sta bila Pašić in Trumbić pooblaščenca na sestanku z italijanskim odposlanstvom.«

CURIH, 4. Jugoslovenska centralna agencija javlja iz Belgrada, da se je vršil včeraj in danes ministrski svet, na katerem je bilo sklenjeno, da odpotuje jugoslovensko odposlanstvo v sredo v svrhu sestanka z italijanskim odposlanstvom. Odposlanstvo je dobilo točna navodila in polnomoč.

V pričakovanju predstoječe rešitve jadranskega vprašanja stopa zanimanje za vladno krizo v drugo vrsto. Parlamentarni krogi žele počakati izida pogajanj z Italijo, preden se reši vprašanje novega kabineta.

Narodno predstavništvo. — Vlada ne prihaja k sejam.

BELGRAD, 28. 86. redni sestanek začasnega narodnega predstavništva je otvoril podpredsednik dr. Ribar ob 17.45. Takoj v začetku je prečital tajnik Mijović nastopni dopis ministrskega predsednika na predsednika začasnega narodnega predstavništva: »Gospod podpredsednik! Z ozirom na Vašo izjavo, izzvano po mojem vprašanju v teku današnje seje, ki ste

jo izvolili dati kraljevski vladi, da vztraja opozicija tudi nadalje pri svojem obstojniškem držanju, kateremu namerava dati izraza tudi na današnji seji, mi je čast sporočiti Vam v imenu kraljevske vlade tole: V interesu parlamenta in dežele želim, da se niti začasno narodno predstavništvo niti dežela ne izpostavi prizorom, kakršnih je bilo začasno narodno predstavništvo dosedaj torišče, naša dežela pa priča, kraljevska vlada soglasno z mislimi, ki sem jih razložil v svojem izjavi o političnem položaju, predloženem Nj. Vi. prestolonasledniku, ne more pod takimi okolišninami prihajati na seje začasnega narodnega predstavništva dotle, dokler ostane opozicija pri tem svojem držanju. Podpis: Stojan M. Protić, 28. aprila 1920.«

Nato je izjavil podpredsednik dr. Ribar, da na podlagi tega dopisa zaključuje današnje sejo ter je prihodnjo sejo sklical za 3. majnika ob šestnajstih.

Skupščinsko posloje.

BELGRAD, 4. Ministrski svet je sklenil, da se dovrši zidanje skupščinskega posloja na Baždžani. V to svrhu je odobren kredit treh milijonov dinarjev.

Mednarodna trgovska konferenca v Parizu.

BELGRAD, 4. Na mednarodni trgovski konferenci v Parizu bodo prisotne vse interparlamentarne skupine vseh evropskih parlamentov. Konferenca bo trajala od 4. do 7. majnika. Naš parlament je zastopan po vseh strankah ter so odstopovali v Pariz: V imenu Demokratske zadružice Dragoljub Jopsinović, Kosta Stojanović, Milorad Pavlovič, Radoslav Agatanović, dr. Dušan Vasiljevič, Ivan Grizogono, dr. Fran Novak in dr. Vuković; v imenu radikalnega kluba dr. Velizar Janković, dr. Momčilo Ninčić, Ceda Kostić, Pero Jovanović, dr. Aleksa Pavčević in Vela Vukičević; v imenu skupine zunanjskih strank dr. Smolčića in Risto Jojić; v imenu jugoslovenskega kluba dr. Josip Hohnjec in Stanko Banić; v imenu republikanskega kluba Jaska Prodanović; v imenu narodnega kluba Mate Drinković in dr. Ivo Krnić; v imenu neodvisnega demokratskega kluba Gavro Malojlović in v imenu nacionalistične stranke Dimitrije Mašić.

Črnaogorci protestirajo proti Italiji.

BELGRAD, 4. Iz Cetinja javljajo: Skrajaj po vsej Črni gori so bila protestna zborovanja proti Italiji. Zahtevali so na njih, da se mora Skader združiti z Jugoslavijo.

Monopolizacija zunanje trgovine.

BELGRAD, 4. Ministrski svet je podpisal naredbo, s katero se monopolizira zunanja trgovina z žitom, zelenjavo, moko, živino itd. Čisti dobiček se razdeli tako, da se porabi ena četrtina za organiziranje poljedelskih kreditov, ena četrtina za invalide, ena četrtina za ustanovitve skladišč, ostanek pa dobi država. Na ta način bo prenehala izvozna politika, ker izvoz poslej ne bo več stvar zasebnega interesa, ampak javnega.

Sokolstvo v Bosni.

SARAJEVO, 4. Sokolska župa srbska, bosansko-hercegovačka in hrvatsko-tvrđkova so v likvidaciji. Ustanavljajo se skupna sarajevska sokolska župa.

Vrtnitev nepropečenih kronskih bankovcev.

BELGRAD, 4. Finančno ministrstvo bo izdalo naredbo, po kateri se bodo vrtnili lastniki vseh zadržanih nepropečenih kronskih bankovcev, da jih uporabijo zunaj mej naše države.

Mandati zagrebških komunističkih mestnih svetovalcov razveljavljeni.

ZAGREB, 29. aprila. Danes je vlada izročila poverjeniku za mesto Zagreb naredbo, s katero se razveljavijo mandati vseh 20 komunističnih mestnih svetovancev ter mandata dr. Hinkovića in Bukičega, in to zaradi tega, ker so položili imenovani svetovalci prisego s pridržkom, kar pa zakon ne dopušča. Nadalje pravi naredba, da je izvolitev Svetozarja Delića za župana neveljavna, ker je bil njegov mandat razveljavljen. Redi tega poziva vlada poverjenika, naj takoj skliče sejo mestnega sveta, na kateri se bo vršila volitev župana in podžupana. Namesto zastopnikov, ki so njih mandati bili razveljavljeni, stopajo po vrsti oni, ki so na listi.

Arotirani voditelji komunistov.

LJUBLJANA, 30. aprila. Ponoči od sobote 24. do nedelje 25. t. m. so bili v Zagorju aretirani ti voditelji komunistov in stavke: strojevodja Valentin Miklar in Rupert Šafner; rudarji Fortunat Ljitra, Alojz Kopriva, Franc Ravnikar, Karl Odazek, Jožef Marn, Viktor Bregant, Karl Bregant in kamenolomec Fran

»Da, sinko, ugenil si. Bil sem župnik brdovški. Rekli so mi, da sem grešil, da sem spuntal kmete. Bodi jini. Zaprli so me začasno v samostan, ali ostal sem v njem za vedno, da se pokorim za grehe. Sedaj se imenujem brat Bonaventura. Prišel sem k tebi. Prinašam ti pozdrav dveh mrtvecev. Ambroža, tvojega očeta, in Matija Gubca, kmetkega kralja.

»Ne razumem te,« je odvrnil Stečko, pobesivši glavo.

»Razumel boš, čuj! Bilo je, ko se je tvojemu očetu blizala smrt. Ni bilo ne sina ne sinuhe, bil sem jaz. Starec je poklical mene: svojega prijatelja, da ga tolažim v zadnjih dneh njegovega življenja. Spominjam se še sedaj. Ležal je v postelji, držeč posvečeno svečo. Kraj postelje sem klečal jaz v molitvi. Bilo je mirno, tiho v sobi. Komaj da si čul dih. Tedaj se je starec dvignil. Obrz nuj je plametil, oko sevalo. Bilo mi je, kakor da vidim svetelnika pred seboj. In rekel je: »Prijatelj stari, služabnik božji čuj, kar ti ločem reči! Imam sina prve žene Veronike, Stečko mu je ime, menda ga doznaš. Vrota kri so, tudi prevroča.

Farčnik. Vsi so bili v nedeljo popoldne oddani državnemu pravdnstvu v Ljubljani.

Oredbe za 1. majnika v Zagrebu.

ZAGREB, 30. aprila. Redarstveno poveljništvo za mesto Zagreb je izdalo proglas, s katerim se prepoveduje praznovanje 1. majnika kot običajnega delavskega praznika in praznika Zrinskega in Frankopana. »Oba dneva se imata smatrati kot navadna delovna dneva. Oba dneva se bo delalo. Kdor zapre trgovino, se kaznuje po zakonu, da se mu odvzame koncesija. Za oba dneva je prepovedano točenje alkohola na mestnem območju. Kdor razpija lažnive vesti, se najstrože kaznuje. Vsako zbiranje in vsak obhod je prepovedan. Ako bi se pa navzile ti naredbi pojavilo protidržavno ali protisocialno delovanje, se bo brez ovinkov rabilo orožje.

Madžarski naklepi proti Jugoslaviji.

SUBOTICA, 28. Madžari zbirajo vojsko na naši meji. Koncentracija se vrši proti demarkacijski črti. Opažajo se priprave za aktivni nastop. V Kaposvaru se že nahaja organiziran vojni štab in vse priprave za vsako eventualnost. Tudi subotička (szombathelyska) divizija je pripravljena.

SUBOTICA, 28. Naše oblasti v Subotici so razen večerj javljene topa našle na posestvu veleposestnika Madžarja Nagya šest strojníc, mnogo pušk in municije. Preiskava se vrši po lišah in so povsod našli municijo in orožje.

Koroško žanstvo o ljudskem glasovanju.

LJUBLJANA, 4. Resolucije, sprejete na ženskem taboru 18. aprila v Velikovecu se glase: Koroške žene in dekleta smo se zbrale 18. aprila v Velikovecu na manifestacijsko zborovanje »Žveze ženskih društev na Koroškem«. Zbrale smo se članice 32 ženskih društev iz vseh krajev pasu A, da z vsem poudarkom opozorimo slovensko in jugoslovensko javnost na veliki trenutek bližajočega se plebiscita in t. izjavljamo, da me koroške žene in dekleta ne maramo imeti nikakih shtkov več z našimi dednimi nemškimi tlačitelji in sovražniki ter da bomo naša srca edino za združitev z našimi jugoslovenskimi sestrami, katerim pošiljamo iskrene koroško - slovenske pozdrave. 2. Prisegamo, da bomo zastavile vse svoje sile, da se z ugodnim plebiscitom koroško-slovenki del prikladi Jugoslaviji. 3. Rotimo ves slovenski in jugoslovenski svet, posebno pa vse merojane oblasti od kraljevskega Belgrada do bele Ljubljane, da nas v tem našem zgodovinskem boju z vsemi sredstvi in z vso močjo podpirate, kakor stoji za nemškimi glasovalci vsa Avstrija.

Železniška stavka.

SARAJEVO, 27. Položaj na progah železnicekega ravnateljstva v Sarajevu dne 27. t. m. ob 18: Vse železniško osebe je nastopilo službo, vsled česar se z jutrišnjim dnevom otvarja popolni redni promet na progi Sarajevo—Bosanski Brod. Na progi Sarajevo—Gruž se vzpostavi normalni promet dne 30. t. m. Do tega dne se bodo med Konjicem in Jablanico očistile postaje, kjer je polno vagonov, in v mostarski delavnici popravile lokomotive. Na progah Doboj—Tuzla, Lašva—Jajce—Bugoyno, Sarajevo—Vardište—Uvac, Podlugovi—Vareš in Semizovac—Čembanovici je poslednja dva dni vzpostavljen redni promet. Drugi osebni vlak na progi Sarajevo—Brod se uvede takoj, čim se otvori promet na progi Zagreb—Belgrad. Smatrali se more, da je na besansko-hercegovaških železnicaški stavka končana. Energičnim odredbam vlade ki so stregile zavedne ljudi, je uspelo, na besansko-hercegovaških progah najprej uvesti redni železniški promet.

BELGRAD, 28. aprila. (Uradno.) Iz prejetih poročil se vidi, da je bilo stanje železnicekega prometa včeraj takto: 1. Na progah sarajevske in subotičkega ravnateljstva je promet reden, vse železniško osebe je zaposleno. 2. Na progah zagrebškega ravnateljstva se vrši promet za vojaške, pa tudi za privatne potrebe v vseh smereh. 3. Na vseh progah Slovenije je promet reden. Na progah južne železnice od včeraj vozila po dva osebna in dva mešana vlaka v vseh smereh. 4. Na progah belgrajskega ravnateljstva se vrši promet za vojaške, deloma tudi za privatne potrebe. Nocoj je prišel v Belgrad simplon-orientekspres in bo danes odpravljen iz Belgrada s potniki.

ZAGREB, 29. aprila. Včeraj se je v mestu izvršil pogon za železničarji, ki se niso javili v službo. Mestni komandi je bilo izročenih približno 100 železničarjev.

LJUBLJANA, 28. Inspektorat državnih železnic v Ljubljani objavlja: Na progah inspektorata državnih železnic v Ljubljani je od danes 28. t. m. ob 12. opoldne vzpostavljen ves osebni in tovarni promet, kakor je bil pred stavko.

LJUBLJANA, 28. Uradno se poroča: Na južni železnici se je danes prijavilo skoro vse osebe v službo. Vozili so na vseh progah osebni vlaki, kakor včeraj, na progi Logatec—Spije tudi več tovarnih, oziroma živilskih vlakov, nadalje tudi ekspresni vlaki Belgrad—Pariz v obeh smereh. V vseh večjih postajah, kakor tudi v rudniških postajah, se premika in razžira tovor. Jutri 29. t. m. bodo vozili na vseh progah osebni vlaki, med Ljubljano in Mariborom, razen dosedanjih mešanih vlakov, še v vsaki smeri po en osebni vlak, nadalje med Ljubljano in Zidanim mostom jutranji in večerni osebni vlak za šolarje in uradnike itd. Istotako zjutraj in popoldne po en osebni vlak med Ljubljano in Borovnico. Zveza osebnih vlakov med Mariborom in Dunajem se zopet vzpostavi. Ekspresni vlaki Dunaj—Trst pričnejo voziti v ponedeljek 3. majnika. Na progah državnih železnic v Sloveniji je od danes opoldne vzpostavljen ves osebni in tovarni promet, kakor je bil pred stavko. Železničarska stavka se more smatrati za dejanski, četudi

ne formalno, končano. Tudi vse drugo delavstvo po Sloveniji dela, stavlja samo še rudarji. Mir in red se ni nikjer kalil.

BELGRAD, 29. aprila. (Uradno.) Ministrstvo za promet objavlja uradno: Danes dopoldne so došli k ministru za promet delegati stavkajočih železničarjev ter mu izjavili, da so pripravili pismenim putem podati podlago za sporazum, s katerim bi se stavka prekinila ter obnovil promet. G. minister za promet je sprejel to ponudbo ter zaprosil, da se še danes pismeno predloži. Danes popoldne so delegati predložili pismene zahteve, ki vsebujejo pogoje, pod katerimi bi bili pripravljeni vrniti se na delo. Pogoji so v glavnem isti, kakor so bili dosedaj stavljeni. Nato je minister za promet dal delegatom pismen odgovor nastopne vsebine: Ministrstvo za promet ni v stani, da se spušča v podrobnosti glede predloženih vprašanj, prej nego se vsi železničarji, ki sedaj stavkajo, ne vrnejo na svoje delo. Medtem se pa ministrstvo za promet obvezuje, da bože takoj, ko se vzpostavi reden promet, kakor je bil pred stavko, vzeti v razpravo vse železničarske zahteve in se potrditi z vsemi silami, da se njihovim ekonomskim zahtevam čim največ mogoče ugodi. Istotako je minister za promet izjavil, da se čimprej bodo mogoče, preklic ukaz o dvomesečni orožni vaji vseh železničarjev. Delegati so sprejeli to izjavo na znanje ter sporočili ministru, da bodo pismeni odgovor ministru čimprej objavili železničarskim delavcem v svrhu nadaljnjega sklepanja.

BELGRAD, 29. aprila. Po prejemu pismene obvestila ministrstva za promet je glavni stavarški odbor Saveza prometnih i transportnih radnika proglasil 29. t. m. ob 19. stavko železničarjev v vsej Jugoslaviji za končano in poziva vse železničarske nameštence, naj se vrnejo v odrednem časn na delo.

Madžari proti Čehoslovaki.

PRAGA, 4. Listi poročajo o gibanju madžarskih čet in o vojnih pripravah madžarskega armadnega vodstva ob slovaški meji. Kakor javlja slovaški časnik, bi se bil moral že 8. aprila izvršiti napad, sedaj pa so Madžari pod vtisom volitev poparjeni.

Poljaki in Ukrajinci.

VARSAVA, 4. Ministrstvo za zunanje posle priobčuje uraden komunik, v katerem poljska vlada priznava pravico ukrajinskega naroda do samostojnosti in direktorja pod helmanom Petljura kot najvišji načelnikom ukrajinske ljudske republike. Ukrajnecim zastopništvo priobčuje uradno proglas, popolnoma enak onemu, ki ga je izdal načelnik poljske armade Pilsudski, v katerem helman Petljura izjavlja, da se bosta poljska in ukrajinska armada bojevali ramo ob rami proti skupnemu sovražniku.

Zavezništvo - ruska pogajanja.

LONDON, 4. (S.) Glede poročil, ki jih je poslal Krasin, načelnik sovjetskega trgovinskega odposlanstva v Kodaňu, zatrjuje Reuterjeva agencija, da so se zaveznički na konferenci v San Remu enoglasno izjavili proti pričetju pogajanj z Litvinovim ali proti njegovemu prihodu v ozemlja zavezničkov; pod tem pogojem so zavezniški odposlanci pripravili sestati se v Londonu z ruskimi odposlanci, ko se jim bo zdelo to primerno.

Vedenje boljševiških čet v Baknu je pravilno.

LONDON, 4. (S.) Agencija »Reuter« poroča z datumom 30. m. m., da se zavezniškim po-danikom po zasedbi Bakna po boljševiških ni zgodilo nič zlega.

Ultimatum azerbajdžanske vlade Armeniji in Erivanu.

LONDON, 5. (S.) Agencija »Reuter« poroča, da je azerbajdžanska vlada poslala Armeniji in Erivanu ultimatum, v katerem zahteva odstranitev čet iz spornega ozemlja, kor bi drugje vkorakale azerbajdžanske čete v Armenijo; Armenija je to odklonila. Položaj se smatra za zelo resen.

Protizidovske demonstracije na dunajskem vseučilišču.

DUNAJ, 4. Protizidovske demonstracije so se ponovile na vseučilišču, kjer so nemško-nacionalni dijaki svoje židovske tovaršije pregnali iz vseučiliških dvoran. Na kletni pred ploslopem so se dijadi spopadli. Razvil se je pravcati tepež. Polcija je posredovala in razdvojila sovražni taborišči. Komunist Melcher je prišel v spremstvu majhne čete ljudske trambe in je protit izpraznil kletnico. Intervencija je pri načelniku državne policije, vsled česar so ob trinaštih dijadi morali zapustiti prostor

neki general, ki se je vozil z nekaterimi častniki po ulici. Ponoči so čete obklopile mesto in razpostavile okoli njega topove in oklopne avtomobile. V orožniški vojskinci so se zbrali vojaški oddelki, ki so se čekali zvesti svojim poveljnikom. Vsi prihodli v mesto so bili zaprti in zasedeni po oboroženih skupinah upornikov. Ponoči ste prišli pred mesto dve topodobolci. Nekateri pravijo, da sta bila dva častnika, ki sta se izkrcala, aretirana od rdečih straž na obrežju, dočim pravi drugi, da je priplul mas pomorske akademije v Livorno po generala Castellazzo, ki je bil aretiran s svojim štabom od upornikov. Iz "masa" sta se izkrcala en poročnik in en general, ki sta odšla v orožniško vojskinci, kjer sta čela pogovor z voditelji upora. General je objubil, da ne pošlje ojačen v mesto, a voditelji upornikov, da bodo prevzeli osebno odgovornost za vzdrževanje reda, kakor je bil general Castellazzo izpuščen. Ponoči je odšla iz mesta tudi dosejana orožniška posadka. Danes zjutraj se je vrnil pogreb ustrojenega razbojnika pri nedeljski tekni. Vse trgovine so bile zaprte. Po zidovih so bili proglasi vseh strank, ki so pozivali prebivalstvo, naj izkane pokojnika zadajo čast. Takoj po pogrebu se je zopet začel železniški promet. Vlada je poslala semkaj generala Marincola, ki je javil meščanom, da morajo do drevi ob 21 odstraniti vse barike, ker bo drugače uporabil silo.

Delovna zbornica je baje presila vojaške oblasti, naj odlože vkrakanje čet v mesto na jutri zjutraj, ko se v mestu zopet vzpostavijo redne razmere. General Marincola je sprejel ta predlog.

Splošna stavka v Livornu.

LIVORNO, 4. Vseled dogodkov v Viareggio je bila tukaj proglašena splošna stavka. Delovna zbornica je bila sicer, da se stavka jutri dokonča, toda ta sklep je zadel na odpor enarhistov, ki so uprizorili po mestu krvave izgrede. V popoldnih z varnostnimi oddelki ste bili 2 osebi mrtvi in okoli 30 ranjenih. Splošna stavka se bo nadaljevala.

Stavka državnih delavcev dokončana.

RIM, 3. Stavka državnih delavcev se je dokončala ker so razna ministristva sprejela najmanjše zahteve, ki jih je predložila zveza. Stavka je trajala 34 dni.

Domače vesti.

Odborova seja političnega društva "Edinosti" se bo vršila danes, 6. majnika ob 18 v prostorih Slov. Čitalnice. Vabljeni so vsi odborniki in po odbornikih legitimirani prijatelji društva. — Predsednik.

Z ozirom na tisti "plebsit" piše pazinski "Pučki Prijatelj": Izročilo so Nitiju izjave, podpisane od 59 občin. To so namreč občine, v katerih so se odpravili zakoniti in od ljudstva izvoljeni občinski zastopi in so bili na njih mesta postavljeni upravni odbori. Vprašujemo vse, od vojaške oblasti postavljenе predsednike občinskih odborov: Kdaj ste vprašali ljudstvo teh občin, česa želijo? Kak plebsit ste se vršil 22. februarja, o katerem nima nihče niti pojma? Zapri ste se enostavno v sobo, imeli tajo odobrovo sejo, zastavili zahtevke, pritisnili pečat in postavili podpis "del sindaca" — ter poslali vse dalje, da se izroči Nitiju! To je enostavno varanje, ki se bo moralo kaznovati svojočasno in proti kateremu pro"tiramo najodločnejše. Na tak nepšten način se danes ne sme vladati. Hočemo čiste račune, hočemo, da se ljudstvo na zasedenem ozemlju izjavi na svobodnem glasovanju, kaj želi. Vsaka druga rešitev, ki ne bo temeljila na svobodnem glasovanju, bo kamen spotike, bo vzrok neprestanega nemira in bo kratkotrajna. Opozorjamo člane občinskih upravnih odborov v Pazinu, Buzetu, Kanfanaru, da se osebno odgovornost za vse svoje čine, in da bo narod svoj čas zahteval obračuna od vsakega poedince. Če entente res hoče izvesti kako mišljeno ljudstvo, naj izvede svobodno glasovanje, pa bo čula, čisto in jasno, da je to ljudstvo enodušno jugoslovensko in hoče tudi ostati tako! Ententa bi čula pa še nekaj drugega: čula bi, da tudi 90 odstotkov Italijanov mišljeno drugače, a tedaj bi moglo priti med poštenimi Italijani in Jugoslovenci do nečesa — tretjega! Sapientia sat — za razumevanja človeka dovolj!

Iz komunističnega sveta. Reviji "Rote Fahne" je sporočil neki jugoslovenski komunist: Država SHS je še premislila, da bi se bila mogla že ustanoviti enotna komunistična fronta iz vseh tre delov. (Potemkater bi tudi komunisti čakali na končno uredbu države. Kako se strinja to z izjavami Tepalovića v Subotici, kjer je rekel, da hočejo komunisti zasledovati svoje cilje brez vsakega ozira na državo in narod, oziroma, da hočejo ustanoviti svojo vladavino, če treba, tudi na razvalinah države in naroda? Prep. ured.) Ker ni enotne fronte, se trajno revolucionarno vrenje pojavlja v posameznih revolucijah in spopadih s četami. (Kolikor je nam znano, se ni n. pr. pri komunističnem poizkusu v Ljubljani gnila niti en prst nobenega vojskavca. Prep. ured.) 23. in 24. majnika se bo vršil v Vukovaru kongres, na katerem bo prišlo do važnih sklepov, predvsem pa hočejo stranko "izčistiti" od premirnih elementov. (Aha, zdaj razumemo, da ni možno ustanoviti "enotne fronte"! Treba je, da mala stranka postane — še manjša! Prep. ured.) Na Hrvaškem so volili komunistične občinske odbornike tudi v krajih, kjer ni industrijskega proletarijata. (Ravno zato je umestno vprašanje kakega kova "komunistične" so izvolenci, in koliko so volili razumeli komunistično idejo? Nam bi se zdelo, da ravno v tem delu ni jamstva za trajnost komunizma v takih krajih; da so bili taki uspehi še sed gemetih govorov in bobnetih fraz, in pa le izraz nezadovoljstva, ki ima svoje vzroke povsem kje drugje, nego pa v hrepenceju po komunizmu! Prep. ured.) Poročevalec napoveduje na zaključku, da se na kongresu v Vukovaru pokaže, da je socialistiška stranka dosegla stopnjo dozorelosti. Morda velja to za tiste, ki ostanejo na kongresu. Ali, če je za to potrebno še le izkrcenje od nezanesljivih elementov, je vprašanje ali bo potem tudi — močnejši? Kongres se utesne raziti pod višom stare resnice, da se duševnost človeštva da pač zbežati s pomočjo groma in treska, da se pa vendarle ne da zbežati kar tako, kakor moreš zločiti polence na kolenu.

Iz mučeništva priha: vstajenja! Pred 249 leti, 30. aprila l. 1671, sta poginila na izdajski način pod krvnoro roko v Dunajskem Novem mestu hrvaška velika Peter Zrinjski in Franjo Frankopan. Tež dogodka se moramo spominjati vsako leto.

leto. A to ne le iz globokega spoštovanja do spomina mučeničkov, ampak tudi zato, ker nam daje s svojo pretresljivo tragedijo pouka, tolažbe in pohode, govoreč nam, da so predniki naši trpeli pod pestjo istega sovrašnika, kakor njihovi potomci do najnovjšega časa, in da prečita mučeništva kri prinaša plemenite sadove prej ali slej, da iz mučeništva prihaja — svoboda. Po 249 letih je prišel dan, ko so se mogle mučeniške kosti povriniti v svojo, sedaj od nemškega tiranstva osvobodeno domovino in ko se je ista Avstrija, ki je zagrešila tisti strašni zločin v Dunajskem Novem mestu, končno pogubila, potopila v poplavi svojih lastnih grehov. Narod Jugoslovenov proslavlja združeno svoja mučeniška, pripravljala svobode v davno minulih časih. A kdo proslavlja danes naslednike nekdanjih krvnikov? To je, kar nam je v pobudo in tolažbo, ker nam daje vero, da vsaka krivica prihaja pod mlinski klanec prej ali slej!

Le tako naprej! Ko je prišel tisti dan znani tujkajni zdravnik dr. Loser, je pričela zavarovalna družba za pokojnine "Rimione Adriatica", ki je bil njen glavni zdravnik, posebne osmrtnice v vseh tržaških listih razen v — slovenskem dnevniku. To bodi tu prihitelo, ne morda zato, ker smo užali, ker iz zlostalga zaslužka, temveč ker vidimo in čutimo v tem očitnem preziranju našega lista javno preziranje vsega jugoslovanskega našega življa od strani omenjene zavarovalnice. Res, da se je doslej ta italijanska družba poizkušala prikazovati kolikor bolj pravilno in nepristransko, ker je kakor internacionalno gospodarsko podjetje računala tudi na slovansko klijentelo, ali ob koncu vojne je krenila tudi ona, kakor opazimo na nacionalistično stran, in omenjeni slučaj pač jasno priča, kak duh vlada pri tem zavodu, ako se drzne kar javno in namenoma ignorirati naš jugoslovanski jezik in z njim tudi ves naš narod, ki pa je hvala Bogu že toliko napredoval, da ima sedaj svojo krepko se razvijajočo državo. Belozimo torej suho dejstvo, da tem gospodim ni nič več mar za jugoslovanske stranke; in če gospoda hočejo nadaljevati po tej poti, bo, odkrito povedano, tudi nam prav, da skrijemo svoj delokrog le na italijansko prebivalstvo in pustimo vse naš narod za vedno pri miru. Kajti tega vendarle ne bodo zahtevali in pričakovali od našega zavednega in probujajočega se ljudstva, da bi naša rojaki to in on stran meje se stopali s to gospodo v kakle poslovne zveze, ko oni sami kažejo, kako malo marajo za nas. Mi ne bomo prilagajani pri tem, ker pa srečo ne primanjkuje drugih zavarovalnih družb, tudi takih ne, ki bodo znale spoštovati naše pravice.

Za koncristi šentjakobškega poveljskega zbora, ki bo v soboto, 8. t. m., v veliki dvorani Narodnega doma, vlada povsod veliko zanimanje. Saj nam bo ta večer nudil v resnici tudi lep užitek, ker poleg omenjenih pevskih točev v "Edinosti" z dne 4. t. m. bo tudi nekaj zelo lepih smotopsevov; med drugimi naj omenimo Lajpovec Romanca, Hatrejevo Majko, Devovo Plitko, pretresljivo Mitohovo Človeka nikar. Svetoviti bi bilo, da si vsaki predkrbi pravčasno sedeže, ker je povpraševanje veliko. Listi so vsak dan v predprostorju pri blagajni Narodnega doma. Cene: za lože 30 L za sedeže v priležju po 5, 4, in 3 lire, na galeriji L. 250, stojšča v priležju 2 L, na galeriji in za dijakle 1 L.

Slovensko akad. ter. društvo "Balkane" bo imelo kakor po navadi svoj sestanek jutri, v petek, ob 20.30 v prostorih "Slov. Čitalnice". V nedeljo v naše Barkovlje! Kakor čujemo, pride v nedeljo popoldne naše vrlo barkovljansko pevsko društvo "Adria" v barkovljanskem Narodnem domu pevsko veselico s posebno izbranim spredom. Vse čisti dohodek veselice je namenjen ubožni barkovljanski solski mladini. Mislimo, da je pač dolžnost tržaškega Jugoslovstva, da ob tej priliki pokaže, kako so mu na srcu "vrtava" v Trstu, naše Barkovlje! Spored se objavi pravčasno in ravno tako tudi vsi drugi podatki. Vsekakor pa že danes izrazimo ne samo željo, temveč tudi trdno prepričanje, da bo v nedeljo barkovljanski Narodni dom zbral v svojih prostorih vse, kar v resnici čuti za našo stvar, za našo bodočnost, našo mladino!

Petnajstleten deček, rojen leta 1906, na Voloskem pri Opaliji, je izginil že januarja l. l. iz Trsta popolnoma brez sledu, t. j. odkar je ta zemlja zasledena po Italiji. Ime mu je Karol Kužel, je stanoval na Kolonjski cesti št. 26, pri starših, ki pravi, da so jim nemudoma naznani, kakor hitro se dozna za njegov naslov. Deček je dovršil petrazredno CM ljudsko šolo na Acquedotto, bil povsod vedno lepega, vzornega vedenja ter ni zahajal v nikakoli fantovsko družbo. Obupani starši so v velikih skrbih ter bodo neizmerno hvaležni onemu, ki jim kaj sporoči o izgubljenem sinu.

Tržaški slovenski igralci, pod vodstvom režiserja g. Emila Kralja, prirede v nedeljo, 9. t. m., točno ob 17, v gledališki dvorani g. Milutava-Kočina pri Sv. Mariji Magdaleni Sp. dramatično predstavo. Uprizorili bodo krasno Bracovecovo socialno dramo "Don Pietro Caruso" in njegovo izvrstno komedijo "Eden izmed poštenih". Po predstavi ples in prosta zabava. Ker je pričakovati obilo občinstva iz vse okolice, se naproša, da pridejo vsi točno.

Tatovi ulomili blagajnico in ukradli nad 70.000 lir. Minulo noč so neznani tatovi vdrl v urad pekovske zadruge v ulici Torre bianca 39, II. nadstropje; skrili so se najprej v prazno stanovanje v I. nadstropju in čakali ugodne prilike, kakor se sli v omenjene prostore v II. nadstropje ulomili blagajno in odnesli iz nje nad 70.000 lir v gotovini. Nočni čuvaj Anton Tarlo, ki je bil v onem času v službi v prostorih urada, je izjavil, da ni zapazil v onem času nič nenavadnega in ne slišal nikakega ropota; prostore je obšel v času, ko je bil v službi strikter.

Sestli so vdrl morebiti ravno isti neznani tatovi v skladišče trvdke P. Slave v ulici della Guardia 26, in sicer so najprej odprli s pomočjo ponarejenih ključev sosednjo mlekarno, odkoder so se spravili v gorijenjeno skladišče, v katerem so se preskrbeli z manufakturnim blagom v skupni vrednosti 25.000 lir. Orožniki so aretirali 2 osebi, ki ste na sumu, da so se udeležili tatvine.

Nevaren padec. Včeraj je postavila Mercedes lanovih, stara 40 let, stanujoča v ulici Piccolomini 4, II. nadst., stol na neko omaro blizu okna in začela omivati šipe. Nepricakovano pa je izgubila ravnotežje in padla proti oknu nato pa na tla, uderila močno v glavo ob pod in obležala nezavestno. Poklicali so zdravnika resilne postaje, ki je ugotovil, da si je uboga žena razbila crepinjo in si močno pretresla možgane. Zdravnik ji je dal najnujnejšo pomoč; ostala je v domači oskrbi. Njeno stanje je jako nevarno.

Druge tatvine. Neznani tatovi so vdrl s pomočjo ponarejenih ključev v brivnico brivca Zimola; tu so izvrtali luknjo v zid, skozi katero so odnesli iz skladišča Marcela Sessica najboljšo sukno v vrednosti 15.000 lir. V to skladišče so v kratkem času vdrli tatovi že tretjič.

V mlekarni Marije Marcon v ulici della Guardia so ukradli tatovi za 1900 lir živil, čokolade in sladic.

Peter Romano, ki se je včeraj pripeljal z vlakom iz Pule v Trst, je med vožnjo nekoliko minut zadremal. To prikljo je izkoristil kakšen njegov sopotnik, ki je zmaknil Romanu iz žepa listino z 250 lirami in mu odnesel steklenico finega olja, katero je imel Romano poleg sebe na klopi.

Aretirana sta bila včeraj vojaka Leonard Camadelli in Santo Calli, katara sta bila zasadena po orožniških, ko sta ravno bežala iz vojaškega skladišča oblek 47. pešpolka v Barkovljah; pod pazduho je imel vsak nekoliko ukradene vojaške obleke v skupni vrednosti 1000 lir.

V ulici Coroneo so aretirali nekoga Joachima Rossinija, kateri je par minut prej ukradel v hiši Rafaela Vardellija 8 domačih zajcev, vrednih 250 lir.

DOPISI.

† Henrik Schreiner, v Mariboru je umrl 14. aprila l. l. ravnatelj državnega učiteljskega v Mariboru, Henrik Schreiner, predsednik "Solske Matice", 2 njim smo izgubili na pedagoškem polju velikega pisatelja.

Novice s Pivke. Pišejo nam: V nedeljo, 25. aprila je priredila šentpeterska "Čitalnica" javno veselico, ki je, kakor se čuje, prav dobro uspeša, zlasti tudi v gnotnem oziru. Seveda, ko bi se je bili udeležili samo povabljeni v "spromenadni" obleki, no bi bila tako dobro uspeša, ker "spromenadne" obleke so pri nas zelo, zelo redke.

Naj se nam ne zameri ta pripomba, ker smo jo napisali v najboljšem namenu, želeč resničnega demokratičnega duha v vseh naših prosvetnih društvih, katerim je gotovo prvi in glavni cilj širjenje prosvete med ljudstvom. Sicer pa je društveno življenje zelo malo razvito na Pivki. V zadnjem času so se vendar pričeli ustanavljati oziroma so se ustanovili razni pevski zbori, vendar pa manjka zmisla in požrvalnosti. Pivčani, zbudite se, čas je!

One dvajsetodstotne doklade k zamenjanim avstro-ogrskim kronam se sedaj nismo prešli; pač pa se zahtevajo od nas razna plačila, kakor davki in drugo, po 60% ključu. Pod avstrijsko vlado so vladale marsikdaj turške razmere, sedaj pa uživamo res pravzaprav tripolijske dobrote.

Imel sem pretekli teden opraviti v neki precej važni zadevi pri slavem civilnem komisariatu v Postojni. Čakal sem samo 3½ ure, preden je g. Cavalli prišel v urad (ob 17h), in še tedaj sem moral oditi ne da bi bil kaj dosegel, ker je g. Cavalli sprejel samo eno stranko, ki je prišla pred menoj; mene pa že ni bil mogel, ker je bil "molto occupato", kot se je izrazil uradni njegove pisarne. Stranke imajo pač čas izgubljati cele dneve; naj pridejo drugje. Vreden naslednik našega rajnega "Pilschöfca".

Pipčarstvo in pipčariji.

Redni sestanek je danes, v kurniku. Navzočnost vseh rednih članov nujno potrebna.

Pipčariji za moško CMD: Ob priliki poroke g. Frana Mlakarja z gđ. Josipino Vehovec v S. nočeh zbranih v veselji družbi L. 100.—, Bog blagoslovi novi zakon z mnogostrovinimi pipčariji! — Gđ. Angela Zajred, blaginjarka Čitalnice v St. Petru na Krasi pošlja L. 100.— kot dar Čitalnice iz nepricakovano dobro uspele veselice 25. aprila, da bo tudi šentpeterska Čitalnica med pipčariji. Zvela Čitalnica iz njena blaginjarkar! — Ob priliki "zahtja" nanovo osvejenega svetnika g. dr. Ferjancića v Ajdovščini nabral podpisar 50.—, — Naš Tone iz obsebnega ozemlja navrtal: "stara bajta" dr. Gruntar 50.— (č. čl.), za prodane slike pipčarske diplome 16.—, onizje pri Jeleni v Gorici 14.—, Smik in Skratovo jaje 2.—, France Fajvino, lepo zapef 5.—, neplašljivi Zajc 5.—, veseli Kos 5.—, k temu dodal dvoznaki Dihur 5.—, pipčarska šarža brez legitimacije 1.—, skupaj L. 113.—, — Naša mama iz koštarne 10.—, ad majorem nationis gloriam 2.—, ker je to premalo 2.—, in da bo več, anca mi 2.—, in sigo protestas 5.—, naš ljubiteljski Martin 5.—, tajnik in pregledovavac za dobro igel, cigareto 4.—, modrijančič za igel, cigareto 2.—, Ivan Svigelj, mirni milijonar 10.—, naš Josko Verbič za pipce 10.—2.—8.—, skupaj v tem izkazu L. 413.—, Denar hrani uprava.

Borzna poročila.

Tečaji:

V Trstu, dne 5. maja 1920.

Jadranska banka	535—545
Assicurazioni Generali	15000—15200
Cosulich	760—765
Dalmatia	470—480
Geralinich	3000—3050
Libera Triestina	1370—1380
Lloyd	2300—2400
Lussino	3175—3250
Martinolich	570—580
Oceania	600—610
Premuda	775—785
Tripovich	775—785
Ampela	720—730
Cement Dalmatia	420—430
Cement Spalato	468—472
Krka	625—635
Čitalnica riza	270—280
Tržaški Tramway	225—233

Tuja valuta na tržaškem trgu:

V Trstu, dne 5. maja 1920.

Neprepčatene krone	7.50—8.—
avstrijsko - nemške krone	9.60—9.90
čehoslovške krone	37.—38.—
dinari	56.—60.—
levi	36.—38.—
marke	41.—42.—
dolarji	21.25—22.—
francoski franki	134.—135.—
švicarski franki	395.—400.—
angleški funti, papirnati	84.—87.—
rublji	30.—32.—
napoleoni	85.—86.—
angleški funti, zlati	104.—106.—

Josipina Mlakar

roj. Vehovec

Franz Mlakar

poročena.

Senožeče-Žuženberk.

MALI OGLASI

CEVLJARSKEGA UČENCA, poštene družine, tudi zdelce, s hrano in stanovanjem, sprejem takoj v pouk. Naslov pove inseratni oddelček "Edinosti". 602

AVTOMOBIL ali kamijon iščem, četudi ni v dobrem stanju. G. Delise, kovarska delavnica, ul. Valdirivo št. 34, Trst. 604

KNJIGE o čebelarstvu kupi Anton Jerkič v Trstu, ul. Roma 24. 605a

FOTOFRAFSKEGA VAJENCA sprejme fotograf Jerkič v Trstu, ul. Roma 24. 605b

HIŠE (2). 2—4 stanovanja in vrt, in drugo posestvo od 17.000 do 45.000 lir se prodaja v tržaški okolici. Štofa Ferdinand, kavarna "Moncenio" v Trstu, od 9 do 10 vsak dan. 606

MLADENIC, iz boljše družine, se želi izučiti ključavničarske obrti pri kakem ključavničarskem mojstru. Ponudbe na inseratni oddelček "Edinosti" pod št. 4000a. 3395

SLUŽKINJO, sposobno, ki zna kuhati, iščeta takoj zakuška brez otrok, dobro ravnanje. Predstaviti se od 8 do 4: ul. Commerciale 352, Villa ex Robba. 570

SLUŽKINJO, po močehnosti Slovenko, išče majhna družina. Predstaviti se v pisarni Lentič, Felice Venezian št. 5 od 11—12 in 5—6.

PRODAM takoj hišo z vrtom. Scala Santa št. 308. 601a

PRODAM kamenje za zidanje. Scala Santa št. 308. Babuder. 601b

TRGOVSKI UČENEC poštenih staršev, s primerno solsko izobrazbo, prijetne zunanosti, se sprejme v manufakturno trgovino pri Vinku Sketu, Ilirska Bistrica.

SLUŽKINJA, sposobna za vsa hišna dela, se sprejme pri Vinku Sketu, Ilirska Bistrica.

STEKLENICE, vsakovrstne, kupujem. Settefontane 23, telefon 1071. 569

VELIKE in majhne rabljene sode prodaja na javni dražbi Petrošino društvo v Narodnem domu v Buzetu, vsako nedeljo od 2. majnika naprej, dokler bo kaj v zalogi. 3391

CEVLJARSKA DELAVNICA, ul. dei Bachii 17, sprejema delo po meri in popravilnje. 559

ANGLEŠKI in francoski jezik se uči na CM šoli na Acquedotto 20, in v ul. Boccaccio 3, vrata 14. Otvoritev posebnih tečajev za odrasle in deco ter trgovsko korespondenco.

PIANINO ali glasovir, tudi potreben poprave, kupim v vsakem kraju po najvišji ceni. Mirrolinica Zigon, Trst, ulica XXX. oktobra št. 8. 527

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah v vsaki množini. Pridem lahko ponj. Alojz Povh, Garibaldijev trg št. 3 (prej Barriera). Tel. 329. 3341

ISCE se ena ali dve mesečni sobi. Naslov pove ins. odd. Edinosti. P 400

POZORI! Plačam za srebrne krone, goldinarje in zlato najvišje cene, tudi več kot drugi trgovci. — Albert Povh, urar, ul. Manzoni 17, vr. 2, pritl. 2648

LISICE, kune, zajce, skunks in drugo kožuho, tudi pastije, kupujem in plačam dobro. Stroji, barva in izdeluje takoj vsakovrstno kožuho. Kožuharnica Martellani, ulica Gatterii 32, Trst.

23LETNO, popolnoma zanesljivo dekle, ki ima veliko veselje do trgovine, želi vstopiti v trgovino manufakturnim ali mesnim blagom. Najrajši na deželi. Prijazne ponudbe naj se pošljejo do 20. majnika pod št. 500, pošto ležeče Vipava. 600

PRODAJALEC, izurjena v specijalski in manufakturni stroki, zmožna obeh deželnih jezikov in nekaj italijanske isče službe. Vstop takoj. Ponudbe na inseratni oddelček "Edinosti" pod "Prodajalka". 593

POZORI! 10% obresti danu onemu, ki mi posodi 60.000 lir na solidno boljšo delavnico, vredno 120.000 lir. Cenjene ponudbe na inseratni oddelček "Edinosti" pod "Takoje". 594

Cenjeni inserenti, kateri nam pošljajo oglase z dežele, naj nam oprostite, če je oglaš šele 10-15 dni pozneje objavljen, ker temu nismo krivi mi, ampak neurejene poštne razmere. — Prosimo tudi, da se oglasi plačajo anticipatno.

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV

dežnikov, belih in pisanih, žepnih robcev, možkih nogavic itd.

K. CVENKEL, Trst, Corso V. E. III. št. 24.

ZOBOZDRAVNIŠKI KABINET

ulica Chiozza št. 5, I. nadst.

Sprejema od 9—13 in od 15—17. Izvršuje se umetni zobje v karkršnemstbi sistemu z nebom in brez neba po moderni tehniki.

Dr. F. Tamburlini

MARIO MORO, tehnični vodja.

Krone, goldinarje, srebro in zlato

plačam najvišje cene, dosedaj še od nikogar drugoga plačane.

ALBERT POUH, urar, ul. Manzoni št. 17, vrata 2, Trst

Naznanjam slavnemu občinstvu, prijateljem in soudeležnikom, da sem prevzel 1. aprila t. l.

restavracijo „Narodni dom“, Maribor.

Priporočam se za obilen obisk

Hinko Rosič, restavrater, Maribor.

KUPIJEM staro železo po 30 lir za 100 kg, odpadke cunij po 40 lir za 100 kg. Skladišče ul. S. Manzoni št. 8. 581

KLAVIR ali pianino, tudi potreben poprave, se kupi v vsakem kraju. Pisati na naslov: Carlo Cauet, Trst, ul. Solitario 25, III. 508

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

prej dr. BODO

Zobozdravnik dr. E. CLONFERO

— in —

dentist STANKO PERHAVEC

Trst, try Goldeni št. 11, II. nadst.

sprejemata od 9-12 in od 15-19

Izdiranje zob brez bolečin, zobovja,